

Sygn. akt II NSNc 124/23

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Grzegorz Żmij

Elżbieta Mazur-Orlik (ławnik Sądu Najwyższego)

w sprawie z powództwa P.S.

przeciwko A.P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 7 czerwca 2023 r.

skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Prokuratora Generalnego od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w [...] z 24 maja 2011 r., sygn. I Nc 516/11:

1. odrzuca skargę nadzwyczajną;

**2. znosi wzajemnie koszty postępowania wywołanego
wniesieniem skargi nadzwyczajnej.**

UZASADNIENIE

Skargą nadzwyczajną z 7 czerwca 2022 r., Prokurator Generalny na podstawie art. 89 § 1 i § 2 w zw. z art. 115 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 154; dalej: „u.SN”), zaskarżył – z uwagi na konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej – nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w [...] z 24 maja 2011 r., I Nc 516/11 – w całości.

Prokurator Generalny powołując się na art. 89 § 1 pkt 1 i 2 u.SN zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

1. naruszenie zasad, wolności i praw człowieka i obywatela, określonych w Konstytucji RP, a mianowicie:

- zasady zaufania do państwa oraz zasady bezpieczeństwa prawnego, wywodzonych z art. 2 Konstytucji RP polegające na wydaniu nakazu zapłaty przez Sąd Rejonowy w [...], I Nc 516/11, pomimo że wcześniej to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami zostało rozstrzygnięte wyrokiem Sądu Rejonowego dla [...] w [...], II Nc 4236/08 z 5 września 2008 r.;
- prawa do sądu wyrażonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, polegające na wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pomimo istniejącego prawomocnego orzeczenia w tym samym przedmiocie, co w konsekwencji naruszyło gwarancje pozwanego, co do pewności wydanego prawomocnego orzeczenia i nie uchroniło przed niekorzystnymi skutkami ponownego powództwa o to samo roszczenie.

2. naruszenie w sposób rażący przepisów prawa, tj.:

- naruszenie art. 365 w zw. z art. 366 w zw. z art. 379 pkt 3 oraz art. 199 § 1 pkt 2 w zw. z art. 200 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na pominięciu zasady powagi rzeczy osądzonej i wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w [...] z 24 maja 2011 r., I Nc 516/11, mimo że wcześniej to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami zostało rozstrzygnięte wyrokiem Sądu Rejonowego dla [...] w [...], II Nc 4236/08 z 5 września 2008 r. i w konsekwencji postępowanie to było niedopuszczalne i skutkowało nieważnością.

Powołując się na art. 91 § 1 u.SN, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i umorzenie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nadzwyczajna podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 95 pkt 1 u.SN w zakresie nieregulowanym przepisami ustawy o Sądzie Najwyższym do skargi nadzwyczajnej stosuje się, w zakresie spraw cywilnych, przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks

postępowania cywilnego dotyczące skargi kasacyjnej, z wyłączeniem art. 398⁴ § 2 k.p.c. oraz 398⁹ k.p.c., określających obowiązek zamieszczenia w skardze wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia, a także instytucji tzw. przedsądu.

Wobec powyższego wymagania konstrukcyjne skargi nadzwyczajnej statuuje art. 398⁴ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem skarga nadzwyczajna powinna zawierać: (1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; (2) przytoczenie podstaw skargi nadzwyczajnej i ich uzasadnienie; (3) wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, nie ulega wątpliwości, że skarga nadzwyczajna, podobnie jak skarga kasacyjna, powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia lub zmiany. Niespełnienie tego wymagania uniemożliwia poprawne rozpoznanie skargi wobec niejasności co do zakresu w jakim skarżący domaga się uchylenia zaskarżonego postanowienia. Skarga kasacyjna (a tym samym również skarga nadzwyczajna) podlega odrzuceniu nawet w razie sformułowania odpowiedniego wniosku, jeżeli jednocześnie nie zostanie sprecyzowany zakres żadanego uchylenia lub zmiany orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 maja 2022 r., I CSK 2714/22). Wobec wadliwego sformułowania petitum skargi, jej rozpoznawanie jest niedopuszczalne. Skarga taka podlega odrzuceniu bez wzywania terminu do uzupełnienia braków.

Autor skargi nadzwyczajnej nie sformułował wniosku stosownie do wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., poprzestając jedynie na przedstawieniu wniosku o „uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i umorzenie postępowania”. Zauważyć przy tym należy, że nie jest rolą Sądu Najwyższego uzupełnianie najbardziej pożądanego na tle sprawy zakresu żadanego uchylenia lub zmiany ani czynienie założeń, że zakres żadanego uchylenia lub zmiany odpowiada wskazanemu przez stronę zakresowi zaskarżenia orzeczenia skargą. Określenie zakresu zaskarżenia oraz wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia stanowi przedmiot odrębnych wymogów konstrukcyjnych, za które odpowiada strona wnosząca środek

zaskarżenia. Skoro zatem Skarżący nie dostosował się do wskazanych wymogów, skargę nadzwyczajną należało odrzucić.

Koszty postępowania wywołanego wniesieniem skargi nadzwyczajnej Sąd Najwyższy zniósł wzajemnie między stronami na podstawie art. 398¹⁸ k.p.c. w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN.

[as]

[K.O.]